

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutiedote 1.3.2023 alkaen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut perustuvat varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin. Laissa säädetään mm. varhaiskasvatuksesta perittävän maksun määräytymisestä sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisen perusteena olevista tuloista. Maksut määräytyvät perheen koon ja tulojen mukaan prosenttiperusteisesti.

Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsi on kirjoilla.

Perheen tulot

Perheen tuloja ovat varhaiskasvatuspalveluja käyttävän lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avio- tai avoliitossa elävän henkilön tulot. Tuloiksi luetaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot, lomarahat sekä verosta vapaat tulot. Lapsen tuloja voivat olla esim. perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai -tuki. Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettut elatusavut ko. perheen ulkopuolisille lapsille sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset. Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi tai määräaikaisesti joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella. Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7§:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla.

Tuloina ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea. (11.5.2007/585)

Kuukausimaksu ja sen periminen

Varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta päiväkotij- ja perhepäivähoitona järjestettävästä varhaiskasvatuksesta voidaan määrätä kuukausimaksu. Maksu voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana.

Toimintavuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. Maksuton kuukausi on heinäkuu edellytyksellä, että lapsi on aloittanut varhaiskasvatuksessa ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen.

Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa toimintavuoden kaikkina kuukausina ja hän on poissa varhaiskasvatuksesta toimintavuoden aikana muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisten varhaiskasvatuspäivien määrästä, voidaan maksu kuitenkin periä 12 kuukaudelta. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolot. Maksun perimisestä poissaolon ajalta säädetään tarkemmin 9 §:ssä.

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään toteutuneen varhaiskasvatusajan mukaan kuukausimaksua pienempänä.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu lasketaan perheen yhteenlasketuista bruttotuloista. Jos lapsikohtainen kuukausimaksu on vähemmän kuin 28 €, maksua ei peritä.

Perheen koko, tulorajat, maksuprosentit ja vähimmäisbruttotulorajat korkeimmalle maksulle 1.3.2023 alkaen ovat:

Perheen koko, henkilöä	Tuloraja euroa/kuukausi	Korkein maksuprosentti %	Vähimmäisbruttotulo korkeimmalle maksulle
2	3 874	10,7	6 626
3	4 998	10,7	7 750
4	5 675	10,7	8 427
5	6 353	10,7	9 105
6	7 028	10,7	9 780

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, lisätään maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 262 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

1.3.2023 alkaen perheen ensimmäiseksi lapseksi katsotaan lain mukaan aina nuorin varhaiskasvatuspalveluja käyttävä lapsi. Perheen nuorimman lapsen korkein asiakasmaksu on 295 € kuukaudessa. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään 118 €. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään 20 % nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Mikäli hakija ei toimita tuloksettomuuskirjettä kuukauden kuluessa hoidon alkamisesta, peritään varhaiskasvatuksesta enimmäismaksu. Jos tulot ilmoitetaan myöhemmin, maksua ei muuteta takautuvasti, vaan se tarkistetaan tulotietojen mukaiseksi seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Toiminta-aikaperusteisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määräytyminen

Lapsen tarvitsema toiminta-aika määritellään perheen kanssa ja siitä tehdään erillinen sopimus. Maksu määritetään ja peritään ennalta sovitun toiminta-ajan perusteella. Sopimus tehdään vähintään kolmen kuukauden ajaksi. Sopimusta ei muuteta loma-ajoiksi. Esimerkiksi jos hoidon tarve on sopimuksessa 85–107 tuntia kuukaudessa, laskutetaan 70 % täydestä maksusta.

Kun lapsen varhaiskasvatuksen tarve muuttuu, tehdään siitä uusi sopimus sekä päätös. Maksu muutetaan sopimuksen mukaisesta päivästä lukien.

Jos lapsi on jatkuvasti ja säännöllisesti, viikoittain tai kuukausittain poissa varhaiskasvatuksesta osan kalenterikuukaudesta, voivat huoltajat tehdä kirjallisen sopimuksen kokoaikaista hoitoa vähemmistä tunneista.

Sovittu toiminta-aika tuntia/kk	Asiakasmaksu prosenttia korkeimmasta maksusta	Enintään €/kk
0 - 84 tuntia	60 %	177 €
85 – 107 tuntia	70 %	207 €
108 – 130 tuntia	80 %	236 €
131 – 150 tuntia	90 %	266 €
151 tuntia tai enemmän	100 %	295 €

Kun palvelusopimus tehdään kokoaikaista varhaiskasvatusta (151- tuntia/kk) lyhyemmästä toiminta-ajasta, tulee vanhempien huomioida etukäteen sovittujen/varattujen tuntien riittävyys kaikkina kuukausina. Sovittu tuntimäärä ei saa ylittyä minään kuukautena. Mikäli sovittu toiminta-

aika ylittyy, peritään kyseinen kuukausi seuraavan maksuluokan mukaan ja tehdään uusi sopimus ja päätös todellisen toiminta-ajan perusteella kolmen kuukauden ajaksi.

Vanhempien tulee toimittaa lapsen hoitoajat kellonaikoihin sekä vapaapäivät varhaiskasvatuspaikkaan etukäteen sähköisesti varhaiskasvatuspaikan antamien ohjeiden mukaan.

Esiopetuksen lisäksi tarvittavan varhaiskasvatuksen asiakasmaksut

Perusopetuslain mukainen esiopetus (4h/päivä) on maksutonta. Mikäli lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatusta, peritään siitä taulukon mukainen maksu.

Sovittu toiminta-aika tuntia/kk	Asiakasmaksu prosenttia korkeimmasta maksusta	enintään €/kk
0 - 41 tuntia	40 %	118 €
42 - 56 tuntia	50 %	148 €
57 - 84 tuntia	60 %	177 €
85 - 115 tuntia	70 %	207 €
116 tuntia tai enemmän	80 %	236 €

Maksuton esiopetus huomioidaan asiakasmaksussa elokuun alusta toukokuun loppuun. Kun sopimus tehdään kokoaikaista varhaiskasvatusta (116-tuntia/kk) lyhyemmästä toiminta-ajasta, tulee vanhempien huomioida etukäteen sovituksen/varatun varhaiskasvatusajan riittävyys kaikkina kuukausina vuoden aikana.

Siis huomioitava, että esiopetus alkaa noin kymmenennen päivän tienoilla elokuussa, syysloman vaikutus viikolla 42, joululoman vaikutus joulutammikuussa sekä talviloman vaikutus viikolla 9 helmi-maaliskuun vaihteessa, ylimääräinen esiopetuksen vapaapäivä 19.5.2023. Kyseisillä lomilla ja vapaapäivinä ei esiopetusta järjestetä.

Kouluunlähtövuonna esioppilaalla on oikeus varhaiskasvatukseen 31.7. saakka.

Vanhempien tulee toimittaa lapsen varhaiskasvatuksen hoitoajat kellonaikoihin sekä vapaapäivät varhaiskasvatuspaikkaan etukäteen sähköisesti varhaiskasvatuspaikan antamien ohjeiden mukaan.

Suosittelavaa on, että lapsen varhaiskasvatusaika ei ylitä kymmentä (10) tuntia vuorokaudessa.

Tilapäisestä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Tilapäisestä varhaiskasvatuksesta (enintään 5 päivää/kk) peritään 15 euroa/lapsi/päivä riippumatta hoitopäivän pituudesta. Sama maksu peritään kaikilta tilapäisesti varhaiskasvatuksessa olevilta sisaruksilta.

Poissaolojen vaikutus varhaiskasvatusmaksuihin

Maksu peritään kuukausimaksuna, **poissaoloja ei hyvitetä.**

Poikkeukset:

- jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä lainkaan
- jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta vähintään yksitoista toimintapäivää, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. **Sairauspoissaolosta tulee ilmoittaa varhaiskasvatuspaikkaan heti sairauden alettua.**
- jos lapsi on poissa muun syyn kuin sairauden vuoksi koko kalenterikuukauden, peritään puolet kuukausimaksusta. Jos lapsella on yksikin läsnäolopäivä, peritään koko kuukauden maksu.
- Lapsen isän ollessa jo varhaiskasvatuksen aloittaneesta lapsesta myönnettyllä isyysrahakaudella, ei maksua peritä lainkaan tästä lapsesta eikä lapsella ole

oikeutta käyttää varhaiskasvatuspaikkaa kyseisinä päivinä. Isyysrahajaksosta johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava varhaiskasvatuspaikkaan viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää ja samalla on toimitettava Kelan antama päätös isyysrahasta.

Varhaiskasvatusmaksun määritteleminen/tarkistaminen

Asiakasmaksu määritellään lapsen tullessa varhaiskasvatukseen. Perheitä suositellaan vahvasti hyväksymään tulorekisterin käyttö, jolloin erillisiä tulotietoja (palkkatulot, Kelan etuudet, työttömyyskassa) ei pääsääntöisesti tarvitse toimittaa. Muut tulot ilmoitetaan tulotietolomakkeella. Asiakasmaksu tarkistetaan, mikäli perheen tulot muuttuvat olennaisesti (+/- 10 %), maksu osoittautuu virheelliseksi, perheen koko tai lapsen sovittu toiminta-aika muuttuu tai voimassa olevat säädökset/päätökset muuttuvat. Jos maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Muutosten ilmoittaminen

Huoltajien tulee toimittaa tiedot tulojen muutoksesta välittömästi tuloksetilomakkeella.

Perheiden tulee ilmoittaa välittömästi joko sähköisen asioinnin kautta tai tietojen ilmoituslomakkeella päivähoidon/päiväkodin johtajille tiedot perheen kokoon, lapsen varhaiskasvatuksen toiminta-ajan tarpeeseen sekä työpaikka-, osoite-, puhelin- ja nimenmuutokset.

Varhaiskasvatuspaikan irtisanominen ja paikan peruminen

Varhaiskasvatuspaikka irtisanotaan kirjallisesti. Mikäli irtisanomisilmoitus toimitetaan jälkikäteen, asiakasmaksu peritään irtisanomispäivään saakka.

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitettulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7 §:n mukaisesta pienimmästä perittävstä maksusta.

Maksun maksaminen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu laskutetaan kerran kuukaudessa. Sovittu toiminta-aika laskutetaan jälkikäteen. Jos maksua ei suoriteta eräpäivään mennessä, siirtyy maksamaton saatava perintätoimistolle.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat ulosottokelpoisia ilman tuomiota tai päätöstä.

Sosiaalihuollon viranomaisen voi saada veroviranomaisilta ja kansaneläkelaitokselta henkilötietoja asiakkaan suostumuksesta riippumatta maksun määräämistä ja tietojen tarkistamista varten (laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeudesta).

Lisätietoja

Lisätietoja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista saa Äänekosken kaupungin varhaiskasvatuksen nettisivuilta <https://www.aanekoski.fi/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus-ja-esiopetus/hakeminen-ja-maksut>, varhaiskasvatus.asiakasmaksut@aanekoski.fi ja varhaiskasvatuksen esimiehiltä.

19.1.2023